

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Ceza İşleri Genel Müdürlüğü

Sayı : 19120602-045-02-0718-2015-E.133/8565

27/01/2016

Konu : Komisyon Başkanının Muhakkik Tayin Etmesi.

ANTALYA CUMHURİYET BAŞSAVCILIĞINA

İlgi : 16/11/2015 tarihli ve B.M.2015/14867 sayılı yazı.

Adli Yargı İlk Derece Mahkemesi Adalet Komisyonu Başkanlığı tarafından hangi hallerde disiplin soruşturması için muhakkik tayin edilmesi gerektiği hususunda görüş talebini içeren ilgi yazı ve eki incelendi.

Bilindiği üzere;

657 sayılı Devlet Memurları Kanununun "Disiplin âmiri ve disiplin cezaları" kenar başlıklı 124 üncü maddesinin birinci fıkrasında; "Disiplin âmirleri; kurumların kuruluş ve görev özellikleri dikkate alınarak Devlet Personel Başkanlığı'nın görüşüne dayanılarak özel yönetmeliklerinde tayin ve tesbit edilecek âmirlerdir."

30/05/1999 tarih ve 23710 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Adalet Bakanlığı Disiplin Kurulları Ve Disiplin Amirleri Yönetmeliğinin,

"Tanımlar" kenar başlıklı 4 üncü maddesinde; "...

Disiplin Amiri: Yönetmeliğe ekli cetvelde disiplin amiri olarak gösterilen kişileri,

Üst Disiplin Amiri : Yönetmeliğe ekli cetvelde üst disiplin amiri olarak gösterilen kişileri, ...

ifade eder."

"Disiplin Amirleri" kenar başlıklı 6 ncı maddesinde; "Adalet Bakanlığı merkez ve taşra teşkilâtı ile bağlı kuruluşlarında çalışan personele uyarma, kınama ve aylıktan kesme cezalarını vermeye yetkili disiplin amirleri ekli cetvelde gösterilmiştir.

Cetvelde disiplin amiri olarak tespit edilen unvanlara ait görevleri yetki ile veya vekaleten yürütenler de, bu görevi yürüttükleri sürece disiplin amirliği yetkisine sahiptir.

Cetvelde gösterilen disiplin amiri unvanını taşıyan birden fazla kişi olması durumunda, yapılan işbölümüne göre ilgili olan, ilgili birden fazla ise kıdemli olan disiplin amirliği yetkisini kullanır.

Disiplin amiri olarak tespit edilen unvanlara ait kadroların münhal bulunması halinde, disiplin amirliği yetkisi cetvelde gösterilen üst disiplin amirince kullanılır."

"Yetkili Disiplin Amirleri" kenar başlıklı 10 uncu maddesinde; "Disiplin cezasını gerektirir fiil veya halin, disiplin soruşturmasının yapılması ve karara bağlanmasında, suç işleyen görevlinin, suç işlediği anda görevli olduğu yerdeki disiplin amiri yetkilidir."

"Disiplin Soruşturmasına Başlama" kenar başlıklı 21 inci maddesinin birinci fıkrasında; "Memurun disipline aykırı davranışının öğrenilmesi üzerine, disiplin amiri veya

Sayı : 19120602-045-02-0718-2015-E.

görevlendireceği bir muhakkik tarafından derhal disiplin soruşturmasına başlanır. Muhakkik olarak tayin edilecek kişinin, hakkında soruşturma yapılan memura eşit veya daha üst bir görevde bulunması zorunludur."

Hükümleri yer almaktadır.

Öte yandan, anılan yönetmeliğe ekli cetvelde, ilk derece mahkemeleri zabıt kâtibi ve mübaşirin disiplin amirinin yazı işleri müdürü, üst disiplin amirinin mahkeme başkanı veya hakim, yazı işleri müdürünün disiplin amirinin mahkeme başkanı veya hakim, üst disiplin amirinin adalet komisyonu başkanı, çocukağır ceza mahkemesi, çocuk mahkemesi, aile mahkemesi uzmanlarının (sosyal çalışmacı, psikolog, pedagoğ) disiplin amirinin mahkeme başkanı veya hâkim, üst disiplin amirinin Personel Genel Müdür Yardımcısı, icra zabıt kâtibi ve yardımcı hizmetler sınıfındakiler dahil diğer personelin disiplin amirinin icra müdürü, üst disiplin amirinin ise icra mahkemesi hakimi olduğu belirtilmiştir.

Disiplin soruşturmasının disiplin âmiri tarafından bir soruşturmacı marifetiyle ya da soruşturmacı olabilecek yeterlikte bir kişinin bulunmaması durumunda sebeplerini açıklamak kaydıyla bizzat yürütülmesi mümkündür. Ancak kural; disiplin soruşturmasının soruşturmacı atanarak yapılmasıdır. Danıştay 12. Dairesinin 18.11.2005 tarihli ve 2002/2424 esas, 2005/4113; 23.03.2010 tarihli ve 2007/1731 esas, 2010/1647 sayılı kararlarında da "... Disiplin cezası gerektiren herhangi bir fiilin öğrenilmesi hâlinde disiplin amirince bir soruşturmacı atanarak ayrıntılı bir soruşturma yapılması gerektiği, soruşturmacı atanmadan ve yöntemine uygun bir soruşturma yapılmadan disiplin cezası verilemeyeceği..." belirtilmiştir. Muhakkiki disiplin soruşturmasını yürüten amir görevlendirmektedir. Soruşturmacı olarak atanacak kişinin hakkında soruşturma yapılan memura eşit veya daha üst görevde olması zorunludur.

Anılan Yönetmeliğin ekindeki cetvelde belirtilen disiplin amirlerinin soruşturmayürütme yetkisi bulunmaktadır. İlk derece disiplin amiri dışındaki disiplin amirlerinden herhangi biri soruşturmayı bizzat yürütmek isterse ve bu konuda muhakkik görevlendirirse disiplin kararını da kendisi vermesi gerekir.

Adli Yargı İlk Derece Mahkemesi Adalet Komisyonunun heyet olarak disiplin amiri sıfatı bulunmadığından doğrudan disiplin soruşturması yapma, muhakkik görevlendirme ve disiplin cezası verme yetkisi bulunmamaktadır. Sadece disiplin kurullarına yaptıkları kademe ilerlemesinin durdurulması veya Devlet memurluğundan çıkartılması tekliflerinin ilgili disiplin kurulu tarafından reddedilmesi halinde 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 126/3. maddesi uyarınca başka bir disiplin cezasıverme (uyarma, kınama, aylıktan kesme) yetkileri bulunmaktadır. Bu durumda disiplin cezasını atamaya yetkili amir sıfatıyla komisyonun vermesi gerekir. Bu halde cezayı diğer disiplin amirleri veremez.

Adalet komisyonlarının muhakkik görevlendireceği tek bir durum bulunmaktadır. O da adalet komisyonu tarafından kademe ilerlemesinin durdurulması veya Devlet memurluğundan çıkartılması teklifinde bulunulması üzerine ilgili kurulca yapılan incelemede yeniden muhakkik eliyle soruşturma yapılmak üzere dosyanın iade edilmesi halinde, ilgili adalet komisyonu tarafından muhakkik görevlendirilerek eksiklerin ikmal edilmesi gerekmektedir. Bu durumda ilgili disiplin kurulunun muhatabı komisyondur.

Sayı : 19120602-045-02-0718-2015-E.

Bu itibarla;

1-Adli Yargı İlk Derece Mahkemesi Adalet Komisyonunun heyet olarak disiplin amiri sıfatı bulunmadığından doğrudan disiplin soruşturması yapma, muhakkik görevlendirme ve disiplin cezası verme yetkisinin bulunmadığı,

2- Adalet komisyonunun kademe ilerlemesinin durdurulması veya Devlet memurluğundan çıkartılması teklifinde bulunması üzerine, ilgili disiplin kurulunca yapılan incelemede yeniden muhakkik eliyle soruşturma yapılmak üzere dosyanın iade edilmesi halinde, sadece bu eksikliklerin ikmal edilmesi amacıyla muhakkik görevlendirebileceği,

Değerlendirilmektedir.

Bilgi edinilmesini ve keyfiyetin yazılarına cevaben Antalya Adli Yargı İlk Derece Mahkemesi Adalet Komisyonu Başkanlığına bildirilmesini rica ederim.

Asiye KARABABA
Hâkim
Bakan a.
Genel Müdür V.

*** Bu belge, 5070 sayılı Kanun hükümlerine uygun olarak elektronik imza ile imzalanmıştır. Ayrıca fiziki olarak gönderilmeyecektir.**

Millî Müdafaa Cad.No.22 Bakanlıklar 06420Bakanlıklar-Çankaya/ ANKARA

Tel:0312 414 80 21

E-posta:cigm@adalet.gov.tr İnternet adresi:www.adalet.gov.tr

Bilgi için: Hasan ACAR

Şube Müdürü

Telefon No: (0312) 414 82 14